

Raadsinformatiebrief

Aan:	de leden van de raad
Van:	het college
Datum:	3 september 2019
Onderwerp:	geluidmaatregelen A59 ter hoogte van Elshout
Doel:	ter kennisname/ter informatie
Aanleiding:	informatie (algemeen)
Aard informatie:	openbaar

Aanleiding

In 2011/2012 zijn in onze gemeente geluidschermen gerealiseerd langs de A59. Ter hoogte van onder andere Elshout zijn toen de bestaande schermen blijven staan en nog niet vervangen omdat daar eerst de toe- en afrit moesten worden verwijderd.

Ook bij Vlijmen, ter hoogte van het industrieterrein aan de Nassaulaan, zijn in verband met een toen lopende bezwarenprocedure geen schermen geplaatst. Dit deel wordt met een zogenaamde gekoppelde sanering opgenomen in het project Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL). Uitvoering van deze sanering vindt naar verwachting plaats in 2022.

Het deel bij Elshout is vervolgens overgegaan naar het Meerjarenprogramma Geluidsanering (MJP), waarin Rijkswaterstaat onderzoekt voor welke woningen langs rijkswegen geluidmaatregelen moeten worden genomen. De locatie bij Elshout is inmiddels binnen het MJP onderzocht.

Rijkswaterstaat heeft ons meegedeeld dat, op basis van de nu geldende uitgangspunten, met doelmatigheid als belangrijk criterium, op de A59 ter hoogte van Elshout geen bron- en overdrachtsmaatregelen mogelijk zijn. Hierna zijn er enkele gesprekken met Rijkswaterstaat geweest. Over de uitkomst daarvan willen wij u graag informeren.

Informatie

Er is allereerst onderzoek uitgevoerd naar de eerder gemaakte afspraken en gewekte verwachtingen. Wij zijn namelijk van mening dat er bij de overdracht van de saneringslocatie Elshout aan Rijkswaterstaat afspraken zijn gemaakt over het op een later moment plaatsen van hogere geluidschermen. Uit dit onderzoek bleek dat er inderdaad nog steeds sprake zou zijn van het plaatsen van nieuwe, hogere geluidschermen bij Elshout. Volgens de huidige uitgangspunten bestaat hier dus echter geen wettelijke basis meer voor en het is ook bijzonder kostbaar. De huidige schermen moeten eerst worden afgebroken, ophogen van de huidige schermen is geen optie. Plaatsing van nieuwe schermen kunnen wij dan ook niet afdwingen.

Wel hebben wij ervoor kunnen zorgen dat Rijkswaterstaat nu een stiller wegdek in de vorm van tweelaags zoab zal gaan aanbrengen op dit stuk van de A59. Hierdoor neemt de geluidbelasting bij een groter aantal woningen af, maar bij de woningen aan de Veilingstraat is dat wel minder dan wanneer er een zes meter hoog scherm geplaatst zou worden.

Dit nieuwe scherm zou echter dicht zijn in plaats van het transparante scherm dat er nu staat, omdat dit goedkoper is en minder geluidweerskaatsing geeft. Qua lichtinval en bezonning zou dit dus juist weer nadelig zijn voor de woningen aan de Veilingstraat.

Bijgevoegd treft u het collegevoorstel met ons besluit aan. Dit voorstel gaat specifiek in op de geluidsreductie en de planning van de uitvoering door Rijkswaterstaat.

Wij hebben de betrokken bewoners inmiddels ook met een brief geïnformeerd over ons besluit.

	Zaaknummer	00599731
Onderwerp	Geluidmaatregelen A59 ter hoogte van Elshout	

Collegevoorstel

Aanleiding / voorgeschiedenis

In 2011/2012 zijn in de gemeente geluidschermen gerealiseerd langs de A59. Ter hoogte van onder andere Elshout zijn toen nog geen schermen geplaatst omdat eerst de toe- en afrit moesten worden verwijderd. Dit deel is overgegaan naar het Meerjarenprogramma Geluidsanering (MJPg), waarin Rijkswaterstaat onderzoekt voor welke woningen langs rijkswegen geluidmaatregelen genomen moeten worden.

Op 10 december 2018 ontvingen we een brief van Rijkswaterstaat over de stand van zaken van het MJPg voor onze gemeente. Hieruit blijkt dat op de A59 ter hoogte van Elshout geen doelmatige bron- en overdrachtsmaatregelen mogelijk zijn.

Feitelijke informatie

A59 bij Elshout

In 2010 startte onze gemeente, in opdrachtgeverschap van Rijkswaterstaat, een pilot en werden langs het grootste deel van de A59 schermen geplaatst. Deze pilot ging vooraf aan het MJPg en betrof een zogenaamde presanering. Bij Elshout (600 meter tussen km 120.8 en km 121.4) waren ook nieuwe geluidschermen voorzien van zes meter hoog. Hiervoor moesten echter eerst de toe- en afrit worden verwijderd, nadat het Ei van Drunen was opgewaarderd. Omdat dit ten tijde van de uitvoering van de pilot nog niet was gebeurd, zijn de al bestaande schermen bij Elshout niet vervangen. Vervolgens zijn hierover afspraken gemaakt met Rijkswaterstaat. Deze hielden onder andere in dat de saneringslocatie bij Elshout zou worden opgenomen in het MJPg.

Ook bij Vlijmen, ter hoogte van het industrieterrein aan de Nassaulaan, zijn in verband met een toen lopende bezwarenprocedure geen schermen geplaatst. Dit deel wordt met een zogenaamde gekoppelde sanering opgenomen in het project Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL). Uitvoering van deze sanering vindt naar verwachting plaats in 2022.

Omdat de sanering voor Elshout en Vlijmen nog niet is afgerond, heeft de Minister van Infrastructuur en Milieu op 4 maart 2013 een verkeersbesluit genomen om de rijsnelheid op de A59 in de gehele gemeente Heusden te beperken tot 100 km/u. Dit besluit is eind 2016 verlengd tot uiterlijk 1 januari 2026.

MJPg

Rijkswaterstaat is vanaf 1 juli 2012 verantwoordelijk voor het oplossen van bestaande saneringssituaties langs rijkswegen. De sanering is een eenmalige operatie die onder de naam MJPg plaatsvindt en leidt tot saneringsplannen. MJPg voert de sanering uit volgens wettelijke kaders. Het traject bij Elshout is expliciet genoemd als saneringslocatie in artikel 38 van het Besluit geluid milieubeheer van de Wet Milieubeheer. Dit betekent dat hier nog moet worden gesaneerd.

De locatie bij Elshout is inmiddels binnen het MJPg onderzocht. Alle onderzoeken vinden plaats op basis van de nu geldende uitgangspunten, het wettelijk voorgeschreven doelmatigheidscriterium. Hieruit volgt dat het bij Elshout niet doelmatig is om bron- en overdrachtsmaatregelen te treffen. Er is hier dus geen wettelijke noodzaak meer om hogere geluidschermen te plaatsen of een stiller wegdek toe te passen. Dit betekent dat er alleen onderzoek naar het geluid in de woningen (binnenwaarde) plaatsvindt en, indien nodig (en bewoners hiermee instemmen), gevelisolatiemaatregelen aan woningen worden getroffen.

Overleg met Rijkswaterstaat

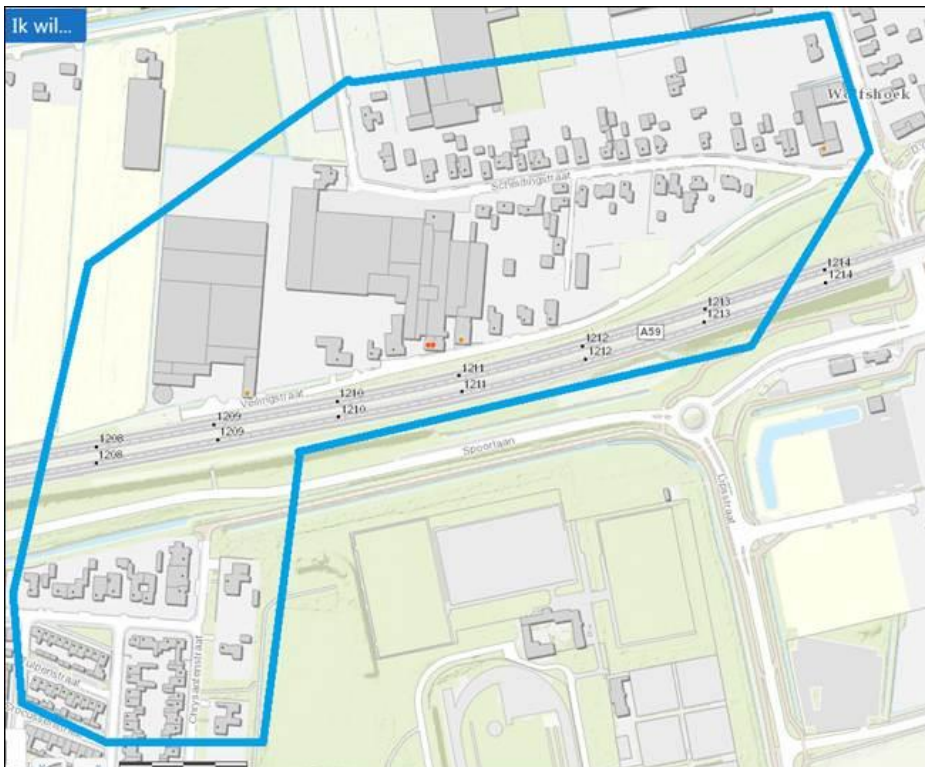
Na de bovengenoemde brief van 10 december 2018 zijn er enkele overleggen geweest met Rijkswaterstaat. Wij zijn namelijk van mening dat er bij de overdracht van de saneringslocatie Elshout aan Rijkswaterstaat afspraken zijn gemaakt over het op een later moment plaatsen van geluidschermen.

De gemaakte afspraken en gewekte verwachtingen zijn nader onderzocht en daaruit bleek dat er inderdaad nog steeds sprake zou zijn van het plaatsen van geluidschermen. Volgens de huidige uitgangspunten bestaat hier dus echter geen wettelijke basis meer voor en het is ook bijzonder kostbaar. De huidige schermen moeten eerst afgebroken worden om nieuwe, hogere schermen te kunnen plaatsen. Ophogen van de huidige schermen is geen optie.

Rijkswaterstaat wil onze gemeente, gezien de gemaakte afspraken en gewekte verwachtingen, wel zoveel mogelijk tegemoet komen en heeft daarom nieuw onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om een stiller wegdek toe te passen ter hoogte van Elshout. Hieruit blijkt dat een bronmaatregel in de vorm van het toepassen van een stiller wegdek (tweelaags zoab) toch wel doelmatig is. Deze maatregel komt dan ook in het saneringsplan te staan. De huidige transparante geluidschermen bij Elshout blijven in dit scenario staan.

Verschilanalyse bronmaatregel en ophoging geluidscherm

Er is een verschilanalyse gemaakt tussen het 'oude te verhogen scherm naar zes meter' en een bronmaatregel (tweelaags zoab) van 600 meter lang. De woningen die binnen de wettelijke geluidzone van de A59 vallen en zijn meegenomen (100 stuks) staan in onderstaande figuur in blauw omkaderd. Er is gerekend op de maatgevende punten van de woningen, dus de plekken met de hoogste geluidbelastingen (in de regel de hoogste woonetage).

		Zaaknummer	00599731
Onderwerp	Geluidmaatregelen A59 ter hoogte van Elshout		

De verschilanalyse levert de volgende resultaten op:

- totaal aantal dB's afname op alle (100) bekeken woningen:
  - tweelaags zoab : 139 dB
  - nieuw scherm : 95 dB
- aantal adressen waar een afname optreedt:
  - bij tweelaags zoab : 92
  - nieuw scherm : 37
- hoogste geluidbelasting na toepassen maatregel:
  - tweelaags zoab : 69 dB
  - nieuw scherm : 63 dB
- onderlinge vergelijking maatregelen:
  - tweelaags zoab stiller dan nieuw scherm : bij 71 adressen
  - nieuw scherm stiller dan tweelaags zoab : bij 10 adressen (alleen de Veilingstraat)
  - tweelaags zoab gelijk aan nieuw scherm : bij 19 adressen

Beduidend meer adressen hebben dus profijt van de tweelaags zoab. De totale geluidreductie behaald met tweelaags zoab is ook hoger. Een nieuw scherm geeft echter op de hoogst belaste woningen (aan de Veilingstraat) een beter resultaat. De afname met het scherm is hier significant hoger: maximaal 9 dB bij scherm tegenover 3 dB bij tweelaags zoab. De hoogst optredende geluidbelasting is na toepassen van het scherm ook lager dan bij tweelaags zoab (63dB om 69 dB).

Per woning in de Veilingstraat, het dichtst gelegen op de A59 en daardoor de straat met de hoogste geluidbelasting, is verder ingezoomd op de verschillen:

nr.	Geluid zonder maatregel (GPP)	Geluid met bronmaatregel	Geluid met nieuw 6 meter scherm	effect bronmaatregel	effect nieuw scherm
6	66	64	61	-2	-5
8	62	60	57	-2	-5
10	63	61	58	-2	-5
12	64	62	58	-2	-6
14	71	69	63	-2	-8
14 B	71	69	63	-2	-8
16	65	62	57	-3	-8
18	64	62	58	-2	-6
18 A	64	61	57	-3	-7
20	64	62	58	-2	-6

Opmerkingen bij de tabel:

- deze geluidbelastingen betreffen niet de huidige situatie, maar de situatie bij gevuld geluidproductieplafond¹. Voor bijvoorbeeld de verkeerscijfers komt dit neer op de situatie in 2008 plus circa 40% verkeer;
- de tabel geeft de geluidbelastingen weer op de (maatgevende) punten van de woning waar de geluidbelasting het hoogst is (bovenste etage).

¹ Een geluidproductieplafond geeft de toegestane geluidproductie (geluidwaarde in L_{den}) vanwege een weg of spoorweg aan. Geluidproductieplafonds gelden op referentiepunten langs wegen en spoorwegen.

	Zaaknummer	00599731
Onderwerp	Geluidmaatregelen A59 ter hoogte van Elshout	

Afweging

Steeds is uitgegaan van het alsnog plaatsen van geluidschermen door Rijkswaterstaat langs de A59 ter hoogte van Elshout. Een bronmaatregel in de vorm van tweelaags zoab is op dit moment echter het enige en hoogst haalbare. Voordeel hiervan is dat meerdere woningen profiteren van deze maatregel, ten opzichte van een kleiner aantal woningen dat profiteert van een hoger geluidsscherm. Verder staan de woningen in de Veilingstraat erg dicht op de A59, waardoor het plaatsen van nieuwe geluidschermen voor een vermindering van de lichtinval in deze woningen zou leiden en daarmee een vermindering van het woongenot. Immers, de huidige transparante schermen van vier meter hoog zouden dan vervangen worden door zes meter hoge dichte schermen. Dichte schermen zijn namelijk goedkoper dan transparante schermen en zorgen voor minder geluidweerkaatsing.

Aangezien het vervangen van de geluidsschermen voor Rijkswaterstaat geen doelmatige maatregel is zal zij deze ook niet opnemen in het MJPG. Zij zijn daar ook niet toe te verplichten. Het voorstel is daarom in te stemmen met het door Rijkswaterstaat aanbrengen van een bronmaatregel in de vorm van tweelaags zoab op de A59 ter hoogte van Elshout.

Inzet van middelen

De kosten voor het aanbrengen van het stiller asfalt komen geheel voor rekening van Rijkswaterstaat. Voor de gemeente heeft deze maatregel geen financiële gevolgen.

Risico's

Dit voorstel heeft geen risico's.

Procedure / vervolgstappen

Rijkswaterstaat heeft de bronmaatregel inmiddels als voorgestelde maatregel opgenomen in de MJPG geodatabase. Onder voorbehoud van instemming door de gemeente staat de maatregel gepland voor fase 1. Dit houdt in dat in 2020 het ontwerp van het saneringsplan bekend wordt gemaakt. Het is, ook voor inwoners, mogelijk op deze plannen te reageren door een zienswijze en beroep in te dienen. In 2021 volgt dan het definitieve saneringsplan. Uitvoering van de maatregel vindt uiterlijk in 2024 plaats.

Als u volgens dit voorstel besluit, worden de bewoners van de betrokken woningen hierover geïnformeerd met de bijgaande brief. De raadsleden worden geïnformeerd met de bijgaande raadsinformatiebrief.

Voorgenomen besluit

Het voorstel is om bijgaand besluit vast te stellen.

	Zaaknummer	00599731
Onderwerp	Geluidmaatregelen A59 ter hoogte van Elshout	

BESLUIT

Het college van Heusden heeft in de vergadering van 3 september 2019

besloten:

- in te stemmen met het voorstel van Rijkswaterstaat om op de A59 ter hoogte van Elshout bronmaatregelen in de vorm van stiller asfalt (tweelaags zoab) aan te brengen;
- de bewoners van de betrokken woningen hierover met de bijgaande brief te informeren;
- de raadsleden hierover te informeren met de bijgevoegde raadsinformatiebrief.

namens het college van Heusden,
de secretaris,

mr. H.J.M. Timmermans